

ВІДГОДІВЕЛЬНІ ЯКОСТІ ПОМІСНОГО МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ В УМОВАХ ПОП «ВІКТОРІЯ» НОВОБУЗЬКОГО РАЙОНУ

В.В. Дмитренко, студент

Науковий керівник – д.с.-г.н., доцент Лихач В.Я.

Миколаївський національний аграрний університет

В статті наведені результати оцінки відгодівельних якостей молодняку свиней різних генотипів. Дослідження проводилися в умовах свинокомплексу ПОП «Вікторія» м. Новий Буг Миколаївської області. Встановлено, що на відміну від традиційної схеми отримання фінального відгодівельного молодняку ((ВБ × Л) × Д), запропоновані поєднання більш продуктивніші. Так, у молодняку свиней отриманого від поєднання свиноматок «F1» з помісними кнурами (Д × П) – «кантор» відмічено найвище значення середньодобових приростів – 777,5 г, що обумовило і найменші витрати кормів – 3,38 корм. од. на 1 кг приросту живої маси.

Ключові слова: свині, порода, схрещування, відгодівельні якості.

Постановка проблеми. В успішній реалізації м'ясної проблеми в країні важливе значення надавалося і повинно надаватися інтенсифікації галузі свинарства, спрямованої, передусім, на підвищення фактичної продуктивності тварин, зниження собівартості та покращення якості свинини, що виробляється. Серед ефективних прийомів, що сприяють досягнення високої продуктивності свиней, особливе місце належить впровадження науково-обґрунтованої системи розведення, яка базується на максимальному використанні наявних у кожному регіоні порід, спеціалізованих типів і ліній, чіткого взаємозв'язку різних за призначенням господарств, раціонального використання явища гетерозису, а також створення тваринам оптимальних умов годівлі й утримання [1, 5, 6].

Тварини різних порід і помісі, знаходячись в однакових умовах, можуть дати різні показники росту й різну динаміку накопичення основних тканин у тілі. Свині окремих генотипів відрізняються за величиною приросту,

напруженістю і тривалістю росту, великорослістю, а отже, й за скоростиглістю, що не може не позначитися на рівні й напрямі їх продуктивності [8, 10].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізуючи більш перспективні поєднання порід для отримання помісних свиноматок і в подальшому фінального гібриду, як зазначають І. В. Коновалов, В. Я. Лихач, О. М. Церенюк то класичною схемою в світі та в Україні є: поєднання кнурів породи ландрас зі свиноматками великої білої породи, як наслідок отримання помісної свинки «F1» та заключна третя (батьківська) порода, для отримання відгодівельного гібриду – дюрорк [2, 3, 4, 9].

Але вивчивши літературні джерела, отримана інформація дозволяє зробити висновок, що в якості заключної батьківської форми, все частіше пропонується використання, як чистопорідних кнурів породи п'єтрен, так і помісних, синтетичних та термінальних ліній кнурів. Разом з тим, кожна з заключних батьківських форм (як материнської, так і батьківської складової) має свої переваги та недоліки, і лише науково-обґрунтоване методичне впровадження системи гібридизації у товарному господарстві дозволить отримати максимальну продуктивність та найбільш повно реалізувати генетичний потенціал батьківських форм [2, 8].

Постановка завдання. Зважаючи на вище вказані передумови ефективного розвитку спеціалізованого м'ясного свинарства було поставлено за мету вивчити відгодівельні якості молодняку свиней отриманого від поєднання двохпорідних свиноматок з чистопородними та помісними кнурами спеціалізованих м'ясних порід.

Матеріали і методика. Дослідження проводилися в умовах свинокомплексу приватного орендного підприємства (ПОП) «Вікторія» м. Новий Буг Миколаївської області, яке займається виробництвом продукції свинарства, а саме відтворюванням та вирощуванням товарного гібридного поголів'я для забою на м'ясо.

Для проведення досліджень, щодо вивчення відгодівельних якостей молодняку свиней різних генотипів, були сформовані чотири групи тварин:

I група (контрольна) свині поєднання ♀ (ВБ × Л) × ♂ Д; II група (дослідна) свині поєднання ♀ (ВБ × Л) × ♂ П; III група (дослідна) свині поєднання ♀ (ВБ × Л) × ♂ (Д × Л); IV група (дослідна) свині поєднання ♀ (ВБ × Л) × ♂ (Д × П), таблиця 1. Для осіменіння свиноматок використовували спермопродукцію кнурів породи дюрок, п'єтрен та помісних кнурів, яку закупували в ФГ «Агро-1» с. Майорівка Новобузького району та СВК «Агрофірма «Миг-Сервіс-Агро» с. Сухий Єланець Новоодеського району Миколаївської області.

Таблиця 1

Схема дослід з вивчення відгодівельних якостей

Група тварин		Генотип піддослідного молодняку	Кількість свиней на відгодівлі, гол.
I	контрольна	$(ВБ^1 \times Л^2) \times Д^3$	30
II	дослідна	$(ВБ \times Л) \times П^4$	30
III	дослідна	$(ВБ \times Л) \times (Д \times Л)$	30
IV	дослідна	$(ВБ \times Л) \times (Д \times П)$	30

Примітки: 1 – велика біла порода; 2 – порода ландрас; 3 – порода дюрок; 4 – порода п'єтрен.

Дослідження проводили загальноприйнятими зоотехнічними методами [7]. Науково-господарський дослід був проведений в умовах повноцінної годівлі: годівля проводилась комбікормами власного виробництва з використанням преміксів та БВМД чеського виробництва, компанії «Текго».

Результати досліджень. Однією з основних ознак продуктивності свиней є скоростиглість. Особливо велике значення це має при відгодівлі або вирощуванні, оскільки тривалість перебування молодняку на відгодівлі, вирощуванні, витрати кормів та засобів на приріст, є обернено пропорційним скоростиглості.

Ефективність відгодівлі залежить від багатьох факторів, головні з яких – умови годівлі та утримання, породна належність, вік і жива маса тварин.

Чисельні дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених довели, що за однакових умов годівлі, утримання відгодівельні якості свиней різних порід і

міжпородних поєднань проявляються не однаково [2, 4, 9, 10].

Для вивчення відгодівельних якостей свиней, одержаних при схрещуванні, піддослідні тварини були поставлені на контрольну відгодівлю у 3-х місячному віці, з живою масою в межах 29,44-32,05 кг.

За період відгодівлі між піддослідними групами тварин простежувалися розбіжності за показниками скоростиглості, витратами кормів і середньодобовими приростами живої маси. Результати відгодівлі свиней представлено в таблиці 2.

Таблиця 2

**Відгодівельні якості піддослідного
молодняку свиней, (n=10), ($\bar{X} \pm S_{\bar{x}}$)**

Група	Вік досягнення живої маси 100 кг, днів	Середньодобовий приріст на відгодівлі, г	Витрати кормів на 1 кг приросту, корм. од.
I	188,1±2,22	736,4±6,24	3,62
II	184,0±2,90	759,9±5,38	3,50
III	180,8±3,20	770,5±6,00	3,44
IV	179,1±3,12	777,5±7,54	3,38
±II до I	- 4,1	+ 23,5 ^{**}	- 0,12
±III до I	- 7,3	+ 34,1 ^{***}	- 0,18
±IV до I	- 9,0 [*]	+ 41,1 ^{***}	- 0,24

Дані таблиці показують, що відгодівельні якості усіх поєднань високі, це досягнуто за умов повноцінної годівлі, так як необхідною умовою інтенсивного росту, розвитку і здоров'я свиней є біологічно повноцінна годівля згідно раціонам, добре збалансованих за протеїном, амінокислотами, мінеральними речовинами та вітамінами.

Живої маси 100 кг свині на відгодівлі досягали за 179,1-188,1 днів. Найменший вік досягнення живої маси 100 кг мали тварини IV дослідної групи – 179,1 днів, що на 9 днів менше, контролю (P>0,95).

Тварини контрольної групи мали найменше значення середньодобових приростів на відгодівлі – 736,4 г, і поступалися аналогам II групи на 23,5 г; III групи на 34,1 г; IV групи на 41,1 г відповідно, при $P > 0,999$.

Одним із основних показників при оцінці молодняку свиней за відгодівельними якостями є витрати кормів на одиницю приросту живої маси, адже при оцінці собівартості свинини на частку кормів припадає більше половини витрат.

Витрати кормів на 1 кг приросту в розрізі контрольної і дослідних груп були порівняно не високими, і значення даного показнику коливалося в межах 3,38-3,62 кормових одиниць.

Аналізуючи відгодівельні якості молодняку свиней різних генотипів встановлено, що схрещування сприяло покращенню усіх без винятку відгодівельних якостей дослідного молодняку, оскільки інтенсивність збільшення живої маси призводила до збільшення абсолютного, середньодобового приростів та до зниження віку досягнення живої маси 100 кг і витрат корму на 1 кг приросту.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Встановлено, що на відміну від традиційної схеми отримання фінального відгодівельного молодняку ((ВБ × Л) × Д), запропоновані поєднання більш продуктивніші. Так, у молодняку свиней отриманого від поєднання свиноматок «F1» з помісними кнурами (Д × П) – «кантор» відмічено найвище значення середньодобових приростів – 777,5 г, що обумовило і найменші витрати кормів – 3,38 корм. од.

Список використаних джерел

1. Бірта Г. О. Відгодівельні, забійні та м'ясо-сальні якості свиней різних напрямів продуктивності / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2012. – №4. – С. 49–51.
2. Коновалов І. В. Адаптаційні та продуктивні якості свиней породи ландрас в умовах промислової технології : дис... кандидата с.-г. наук : 06.02.04 / Коновалов Ігор Володимирович. – Миколаїв, 2011. – 148 с.

3. Лихач В. Я. Відгодівля свиней м'ясних генотипів до різних вагових кондицій / В. Я. Лихач, А. В. Черненко // Таврійський науковий вісник : зб. наук. праць Херсонського ДАУ. – Херсон : Айлант, 2008. – Вип. 58/2. – С. 285–289.
4. Лихач В. Я. Формування продуктивних якостей свиней спеціалізованих м'ясних генотипів при чистопородному розведенні та схрещуванні : дис ... кандидата с.-г. наук : 06.02.01 / Лихач Вадим Ярославович. – Херсон, 2006. – 141 с.
5. Маслак О. Свинарство – традиції та прибутковий бізнес. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua>
6. Самаріна І. Складова м'ясного балансу – свинина. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua>
7. Сучасні методики досліджень у свинарстві. – Полтава, 2005. – 228 с.
8. Церенюк О. Ефективна система гібридизації у свинарстві. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.agro-business.com.ua>
9. Церенюк О. М. Модифікація імпортного генетичного матеріалу в Україні: монографія / О. М. Церенюк. – Харків : ІТ УААН, 2010. – 248 с.
10. Buchanan D. S. The cross breakboar // Pig New Inform. – 1998. – V. 9. – № 3. – P. 239–275.